

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Червень 2024 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 57
Департамент статистики та звітності

Головне

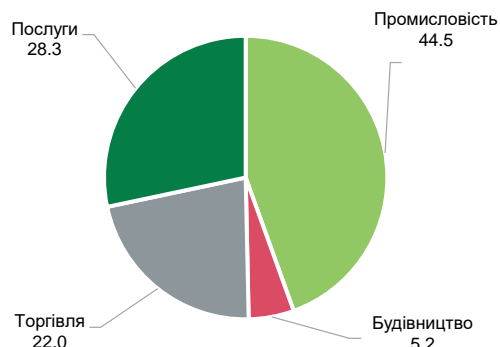
Бізнес другий місяць поспіль негативно оцінив поточні результати своєї діяльності. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у червні знизився до 43.6 (у травні – 48.0).

- Збереження невизначеності щодо тривалості війни, зростання витрат бізнесу через дефіцит електроенергії внаслідок російських атак на енергосистему та підвищення тарифів, слабкий інвестиційний попит, погіршення курсових очікувань, несприятливі тенденції на ринку праці через невирішені питання, які виникли внаслідок мобілізаційних процесів, а також значний дефіцит кваліфікованих працівників послабили економічну активність та вплинули на подальше погіршення очікувань підприємств усіх секторів, які беруть участь у щомісячних опитуваннях Національного банку.
- Респонденти налаштовані на зменшення обсягів виготовленої продукції/наданих послуг, нових замовлень на продукцію, у тому числі експортних, запасів сировини та матеріалів, обсягів будівництва та нових замовлень на будівництво/послуги, обсягу товарообороту та обсягу закупівлі товарів для продажу.
- Водночас респонденти будівництва зберегли позитивні очікування щодо обсягу закупівлі послуг підрядників на тлі посилення негативних оцінок щодо їх доступності.
- Підприємства промисловості, торгівлі та сфери послуг прогнозують посилення темпів зростання як закупівельних цін, так і цін/тарифів на власну продукцію/послуги, натомість респонденти будівництва налаштовані на їх незначне сповільнення.
- Оцінки щодо зайнятості погіршилися. Керівники підприємств усіх секторів очікують на скорочення загальної чисельності працівників, найсуттєвіше – у сфері послуг.

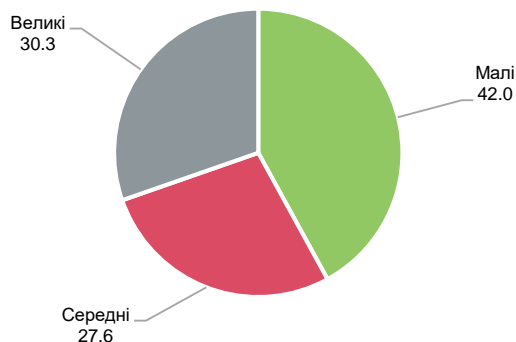
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

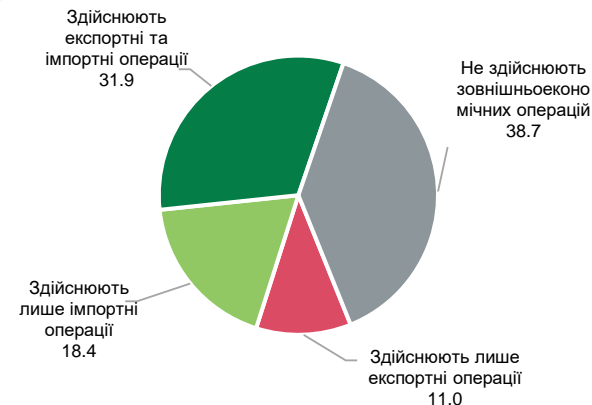
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

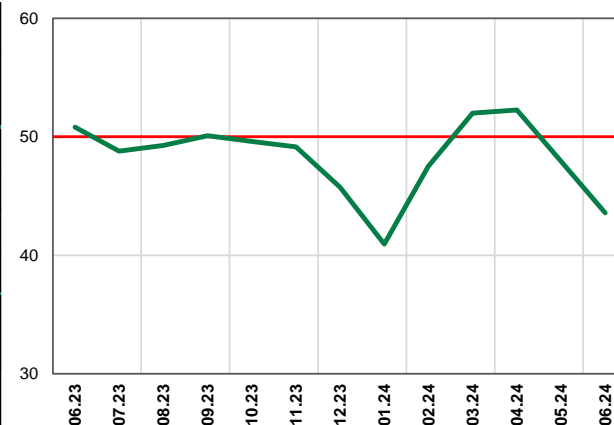
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 04 – 21 червня 2024 року
- Опитано всього: 445 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у червні порівняно з травнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Травень 2024	Червень 2024	Зміна м/м
Промисловість	35.2	48.8	45.5	-3.3
Будівництво	3.2	49.8	43.0	-6.8
Торівля	25.8	47.7	46.4	-1.3
Послуги	35.8	47.2	39.7	-7.5
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		48.0	43.6	-4.4

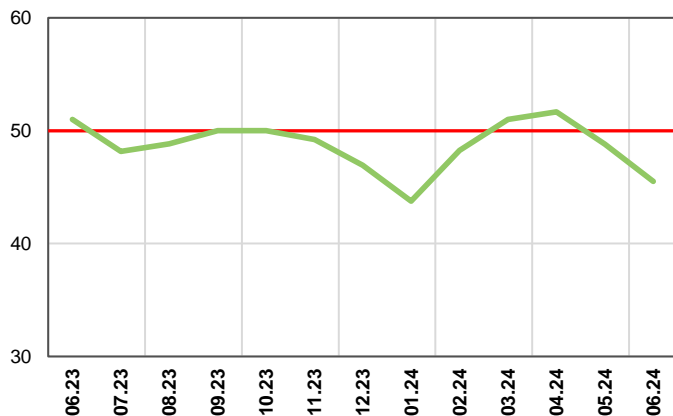
Індекс очікування ділової активності

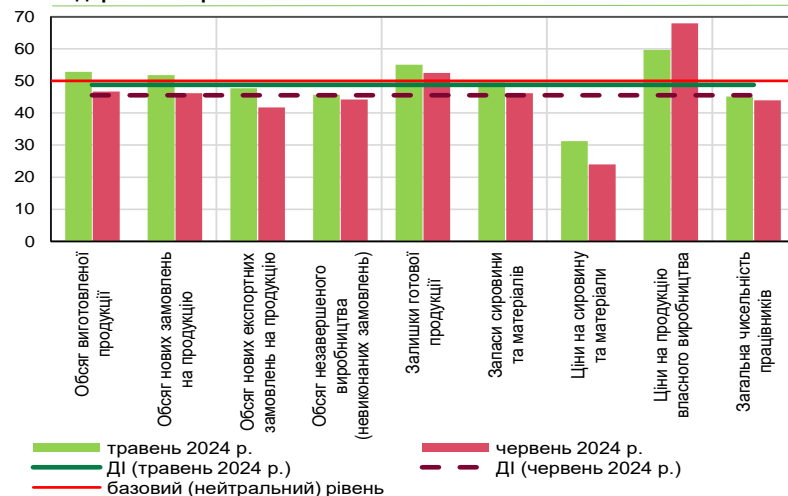
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

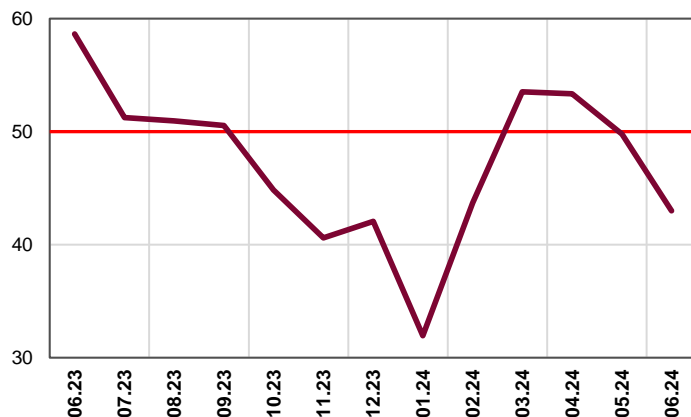
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств промисловості

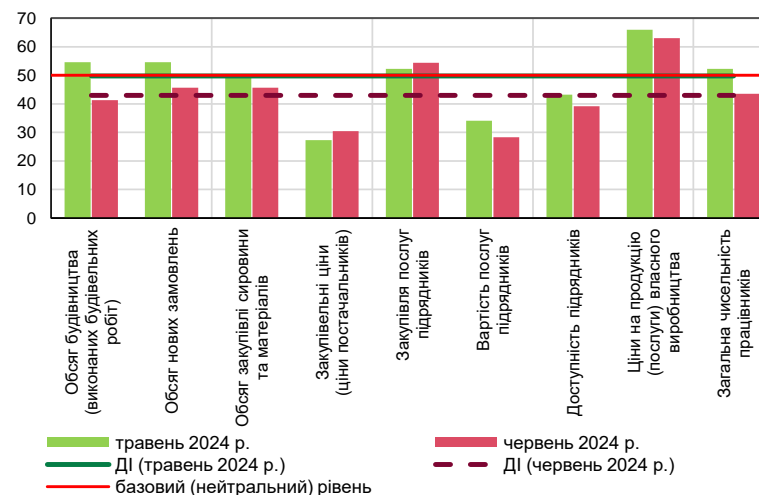
- Погіршення безпекової ситуації, значні перебої з енергопостачанням, зростання виробничих витрат призвели до скорочення виробництва та **послаблення оцінок підприємствами промисловості економічних перспектив червня**. ДІ сектору **знизився до 45.5** (у травні – 48.8).
- На відміну від попереднього місяця, респонденти прогнозують **зменшення обсягів виготовленої продукції та обсягів нових замовлень на продукцію**: ДІ – 46.7 і 46.2 відповідно (у травні – 52.8 і 51.8 відповідно).
- Посилилися песимістичні очікування щодо обсягів нових експортних замовлень на продукцію, обсягів незавершеного виробництва (невиконаних замовлень), а також запасів сировини та матеріалів: ДІ – 41.7, 44.2 і 46.2 відповідно (у травні – 47.7, 45.7 і 49.5 відповідно).
- Дещо пом'якшилися негативні оцінки щодо залишків готової продукції: ДІ – 52.5 (у травні – 55.1).
- Суттєво посилились очікування як щодо зростання цін на сировину та матеріали, так і щодо здорожчання продукції власного виробництва: ДІ – 24.0 і 67.9 (у травні – 31.2 і 59.6 відповідно).
- Погіршилися очікування щодо загальної чисельності працівників: ДІ сектору **знизився до 43.9** (у травні – 45.2).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

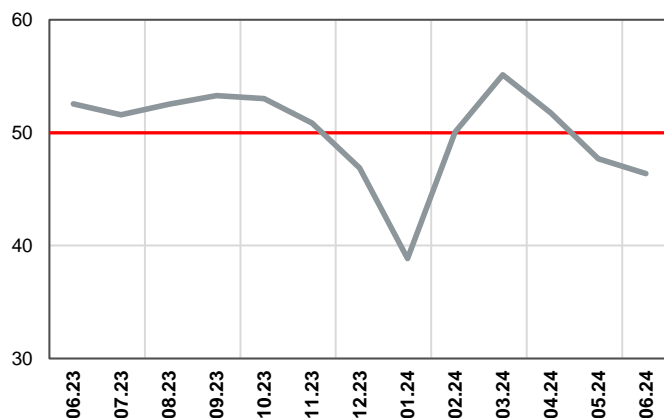
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств будівництва

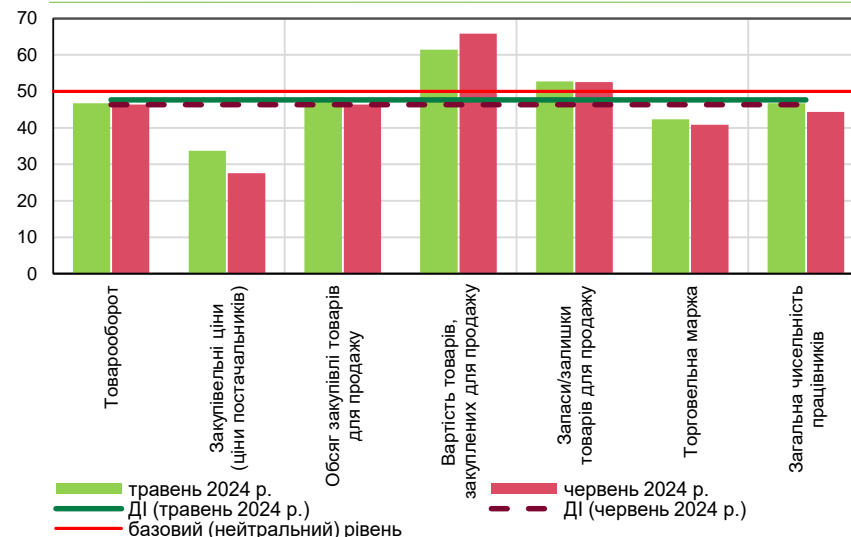
- Слабкий інвестиційний попит, тривалі відключення електроенергії та брак кваліфікованих працівників зумовили **подальше зниження рівня ділової активності підприємств будівництва: ДІ у червні знизився до 43.0** (у травні – 49.8).
- Будівельники **суттєво послабили свої оцінки щодо обсягу будівництва, обсягу нових замовлень та обсягу закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 41.3, 45.7 і 45.7 відповідно** (у травні – 54.5, 54.5 і 50.0 відповідно).
- Водночас, збереглися **позитивні очікування щодо обсягу закупівлі послуг підрядників** на тлі **посилення негативних оцінок щодо їх доступності: ДІ – 54.3 і 39.1 відповідно** (у травні – 52.3 і 43.2 відповідно). Респонденти прогнозують **вищі темпи зростання вартості послуг підрядників**: ДІ – 28.3 (у травні – 34.1).
- На тлі послаблення оцінок щодо темпів росту цін постачальників очікувалося подальше **сповільнення темпів зростання цін на продукцію (послуги) власного виробництва**: ДІ – 30.4 і 63.0 відповідно (у травні – 27.3 і 65.9 відповідно).
- Після трьох місяців поспіль позитивних прогнозів, будівельні компанії очікують **зменшення загальної чисельності працівників: ДІ – 43.5** (у травні – 52.3).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

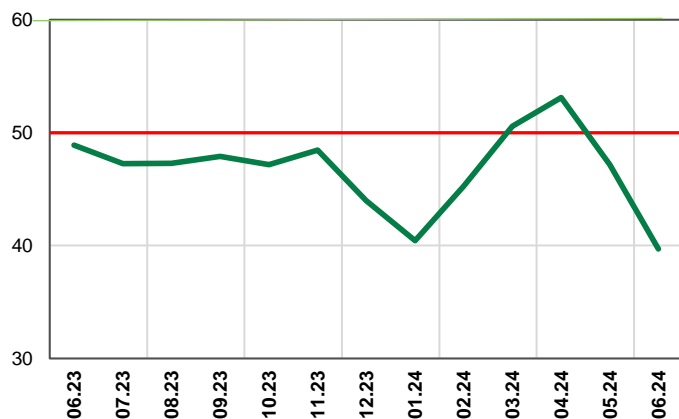
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств торгівлі

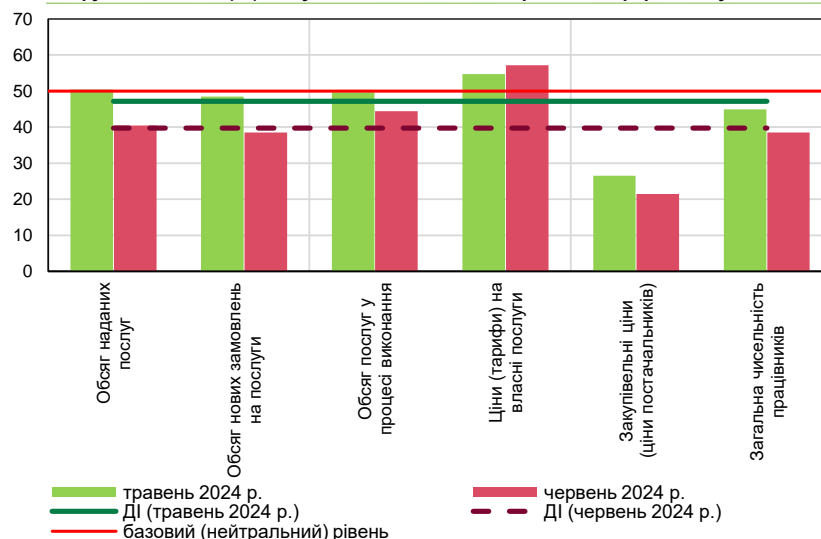
- Підприємства торгівлі зберегли негативні очікування щодо результатів своєї діяльності на тлі ускладнення ситуації з енергопостачанням, підвищення тарифу на електроенергію та посилення курсових очікувань. **ДІ сектору у червні становив 46.4** (у травні – 47.7).
- Респонденти прогнозують подальше **зменшення товарообороту й обсягу закупівлі товарів для продажу**: ДІ – по 46.4 відповідно (у травні – 46.7 і 48.4 відповідно). Також збереглися **негативні оцінки щодо запасів/залишків товарів для продажу**: ДІ – 52.6 (у травні – 52.7).
- На тлі очікуваного **прискорення темпів зростання закупівельних цін, а також вартості товарів, закуплених для продажу** респонденти налаштовані на **подальше зменшення торговельної маржі**: ДІ – 27.6, 65.8 і 40.8 відповідно (у травні – 33.7, 61.4 і 42.4 відповідно).
- Керівники підприємств сектору посилили свої очікування щодо **скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ – 44.4 (у травні – 46.7).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг удруге поспіль найстриманіше серед інших секторів оцінили результати своєї економічної діяльності, зважаючи на відтік кваліфікованих кадрів, збільшення витрат через дефіцит електроенергії та зниження попиту: **ДІ сектору знизився до 39.7** (у травні – 47.2).
- **Суттєво послабились оцінки щодо обсягу наданих послуг:** ДІ – 40.5 (у травні – 50.4). Одночасно респонденти прогнозують прискорення темпів зменшення **обсягу нових замовлень на послуги та обсягу послуг у процесі виконання:** ДІ – 38.5 і 44.4 відповідно (у травні – 48.4 і 49.6 відповідно).
- Посилилися очікування щодо підвищення тарифів на власні послуги на тлі прискорення темпів здорожчання закупівельних цін: ДІ – 57.1 і 21.4 відповідно (у травні – 54.7 і 26.6).
- Підприємства сектору залишилися найстриманішими серед інших секторів щодо загальної чисельності працівників та прогнозують їх подальше скорочення: ДІ – 38.5 (у травні – 44.9).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у червні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	24	46	30
Обсяг нових замовлень на продукцію	19	55	26
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	11	61	28
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	9	70	21
Залишки готової продукції	17	61	22
Запаси сировини та матеріалів	21	51	28
Ціни на сировину та матеріали	55	43	3
Ціни на продукцію власного виробництва	39	57	4
Загальна чисельність працівників	6	76	18

Дані опитування підприємств будівництва у червні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	13	57	30
Обсяг нових замовлень	13	65	22
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	17	57	26
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	39	61	0
Закупівля послуг підрядників	22	65	13
Вартість послуг підрядників*	43	57	0
Доступність підрядників	13	52	35
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	26	74	0
Загальна чисельність працівників	4	78	17

Дані опитування підприємств торгівлі у червні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	19	54	27
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	46	53	1
Обсяг закупівлі товарів для продажу	19	54	27
Вартість товарів, закуплених для продажу	43	46	11
Запаси / залишки товарів для продажу*	15	64	20
Торговельна маржа	5	71	23
Загальна чисельність працівників	5	79	16

Дані опитування підприємств сфери послуг у червні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	15	51	34
Обсяг нових замовлень на послуги	16	45	39
Обсяг послуг у процесі виконання	17	54	29
Ціни (тарифи) на власні послуги	21	71	7
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	58	41	1
Загальна чисельність працівників	5	67	28

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [X](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)